

1. **USA – raport dot. sytuacji na rynku pracy w październiku:** zatrudnienie wzrosło o 161 tys. m/m, wobec prognozy 175 tys., przy czym poprzednie dwa miesiące zrewidowano w górę o 44 tys., w tym wrzesień do 191 tys. z 156 tys. W samym **sektorze prywatnym** zatrudnienie zwiększyło się o 142 tys., przy prognozie 167 tys. i 188 tys. poprzednio. Średnia 3-miesięczna spadła tu do 154 tys. z 180 tys. Ciągłe są to dobre poziomy, choć nie tak spektakularne jak ponad 220 tys. notowane średnio w latach 2014-15. Dynamika roczna zatrudnienia spowolniła do 1.8% z 1.9%, co też jest nadal dobrym wynikiem, choć najslabszym od połowy 2011 r. Na razie spowolnienie na rynku pracy jest mimo wszystko umiarkowane. Raport ogólnie był całkiem niezły, ale sama kompozycja sektorowa była słabsza niż miesiąc wcześniej. Zatrudnienie w przemyśle ponownie spadło. Tym razem o 9 tys. (-0.1% m/m) względem -8 tys. we wrześniu. Jednocześnie średni czas pracy w przemyśle wzrósł o 0,5%, więc dane za październik powinny pokazać nieznaczne odbicie produkcji. Zatrudnienie w budownictwie wzrosło o 11 tys., dwa razy mniej niż miesiąc wcześniej, ale po kilku słabszych miesiącach w budowlance znów widzimy tu powtarzające się wzrosty zatrudnienia. Zatrudnienie w handlu detalicznym spadło o 1 tys. (pop. +22 tys.), co jest rozczarującym wynikiem przez sezonem świątecznym. I w końcu prace tymczasowe, te wzrosły tylko o 6 tys., wobec 31 tys. we wrześniu. Ale średnia 3-miesięczna wynosi +12 tys. (pop. +15 tys.) i pozostaje na całkiem dobrym poziomie, notując piąty z rzędu miesiąc na plusie. Jest to spora pozytywna zmiana wobec pierwszej połowy roku, kiedy dominowały ujemne wyniki. Dynamika roczna tych prac spadła jednak do 1.3% z 2.1% i ciągle sugeruje dalsze spowalnianie dynamiki rocznej na ogólnym zatrudnieniu.

Indeks (07.11)	YTD
WIG	+2,7%
WIG20	-5,2%
mWIG40	+11,2%
sWIG80	+6,3%
S&P500	+4,3%
DAX	-2,7%
MSCI EM	+8,7%

Wyraźnie wzrosła **średnia płaca tygodniowa**. Wzrost o 0.4% m/m przekłada się na przyspieszenie dynamiki rocznej do 2.8% z 2.7%, co jest najwyższym wynikiem w tym cyklu. O ile Fed patrzy pilnie na płacę nominalną to warto tu zwrócić uwagę, że sam fakt wzrostu tych płac nie powinien przekładać się na przyspieszenie wydatków konsumentów. Od roku jeszcze dynamiczniej odbija bowiem inflacja i w efekcie płaca w ujęciu realnym nie rośnie lecz spowolnia (z ok. +2% rok temu w okolice +1% obecnie).

Stopa bezrobocia spadła zgodnie z oczekiwaniami do 4.9% z 5.0% we wrześniu i wobec 5.0% w październiku 2015 r.

2. USA – indeksy koniunktury w przemyśle za październik

a. **ISM przemysłu:** wzrost do 51.9 pkt z 51.5, nieznacznie powyżej prognozy 51.7. Kompozycja raportu była dość przeciętna. Nowe Zamówienia spadły o 3 pkt do 52.1, ale Produkcja wzrosła o 2 pkt do 54.6. Powyżej 50 pkt wrócił subindeks Zatrudnienia (52.7 z 49.7). Zapasy u Klientów spadły o ponad 3 pkt do 49.5, ale to nadal są zbyt wysokie poziomy. Dopiero powrót tego subindeksu w okolice 45 pkt (nie widoczny od bardzo wielu miesięcy) byłby istotnym sygnałem, że nadbudowane zapasy zostały zredukowane.

b. **PMI przemysłu:** wzrost do 53.4 pkt z 51.5 wobec prognozy (przed raportem wstępnym) 51.6. Jest to najwyższy poziom od roku. Raport pokazał kontynuację odbicia na subindeksach Produkcji oraz Nowych Zamówień. Moim zdaniem PMI jest bardziej wiarygodnym wskaźnikiem od ISM i dlatego ten wynik razem z poniżej opisanymi indeksami dla Europy i Azji daje nadzieję na to, że w końcu zobaczymy przynajmniej kilkumiesięczny okres poprawy w amerykańskim i globalnym przemyśle.

3. Europa – indeksy PMI przemysłu za październik

a. **strefa euro:** indeks wzrósł do 53.5 pkt z 52.6 i wobec prognozy (przed raportem wstępnym) 52.6. Jest to najlepszy wynik od stycznia 2014 r. i drugi najlepszy wynik od połowy 2011 r. Wynik ten był wspierany przede wszystkim przez **Niemcy**, gdzie odnotowano poziom 55 pkt (pop. 54.3) – również najlepszy wynik od stycznia 2014 r. – oraz przez **Holandię** z wynikiem 55.7 (pop. 53.4). Wyraźnie poprawił się także indeks dla **Francji**, który wzrósł o 2 pkt do 51.8 i w ciągu dwóch miesięcy wyszedł z okolic cyklicznego dołka (48 pkt) na niemal cykliczny szczyt. O jeden punkt poprawił się wynik dla **Hiszpanii** (do 53.3), który ostatnio podąża zgodnie z indeksem dla całego regionu. Poprawy nie odnotowano jedynie we **Włoszech**, gdzie PMI spadł do 50.9 z 51.0. Ogólnie seria raportów pokazała solidną i szeroką poprawę w regionie.

b. **reszta Europy:** PMI dla **Wlk. Brytanii** spadł z rocznego szczytu o 1 pkt do i tak dobrego poziomu 54.3 pkt. Dobry wynik i poprawę o 1 pkt do 54.7 zanotował indeks dla **Szwajcarii**. Szczególnie silnie wypadł natomiast indeks dla **Szwecji**, który wzrósł o 3.5 pkt do 58.4, wyraźnie przebijając dotychczasowe cykliczne maksima (56.5). Szerokość poprawy w Europie potwierdziły także indeksy rosyjski oraz turecki, które wzrosły po 1.5 pkt. PMI **Rosji** wzrósł do 52.4, co jest najwyższym wynikiem od czterech lat (eksport nadal wygląda dramatycznie słabo, ale poprawia się popyt wewnętrzny), a PMI **Turcji** do 49.8. Jedyne rozczarowanie w październikowych raportach miało niestety miejsce przy raporcie dla **Polski**. Nasz PMI spadł bowiem o 2 pkt do 50.2, przy prognozie 52.9. Słabość była skoncentrowana zarówno na popycie wewnętrznym, jak i zewnętrznym. Jest to najniższy wynik od dwóch lat, choć bardzo zbliżony wynik odnotowaliśmy też w lipcu (50.3).

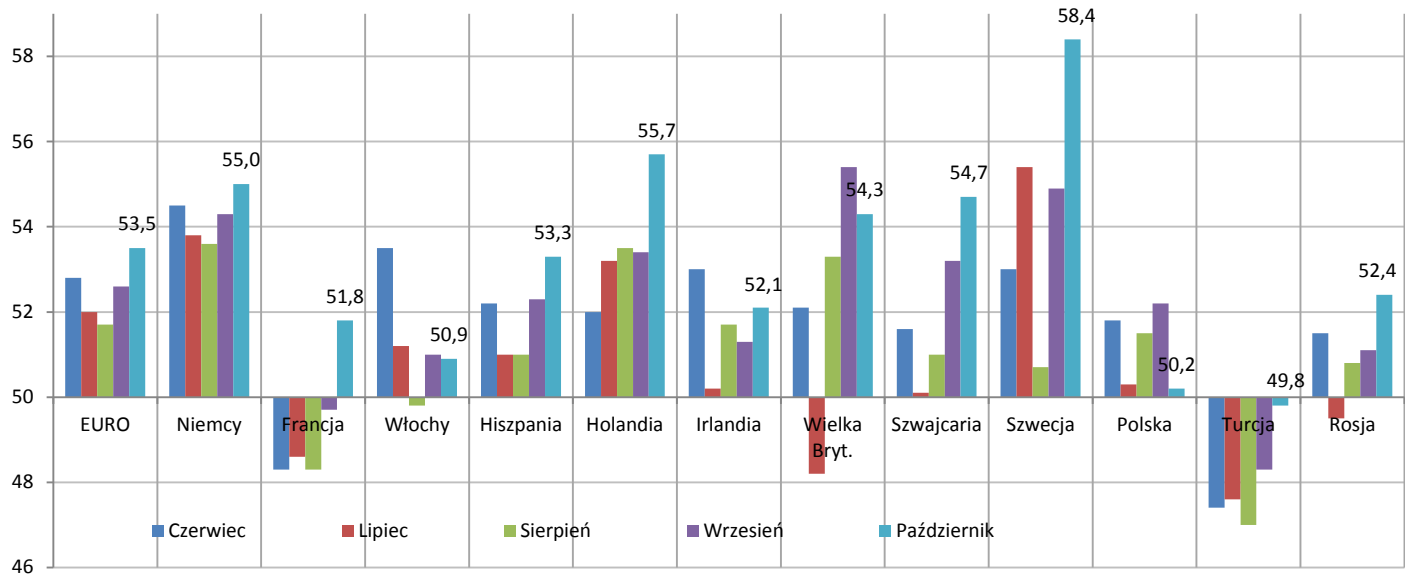
4. **Azja – indeksy PMI przemysłu za październik:** podobnie jak w Europie także i w Azji poprawa indeksów była szeroka. Nasz wewnętrzny indeks PMI dla Azji ważony PKB wzrósł w ostatnim miesiącu o 1 pkt do 51.3, co jest najlepszym wynikiem od lipca 2014 r. Poprawa była oparta na trzech największych gospodarkach regionu. PMI dla **Chin** wzrósł do 51.2 z 50.1 wobec prognozy 50.2. Jest to najlepszy wynik od ponad dwóch lat. Co więcej, poprawa ta została potwierdzona przez drugi chiński indeks PMI przemysłu wg CFLP, który też wzrósł do 51.2 z 50.4. Warto zwrócić uwagę, że w pierwszym z raportów PMI subindeksy cenowe są najwyższe od pięciu lat, co na razie zamyka temat eksportu deflacji z Chin i wspiera ruch w drugą stronę (przy czym duża część tego wzrostu to efekt przejściowy odbicia cen surowców). PMI **Japonii** także zyskał 1 pkt i wyniósł 51.4. Nie jest to tegoroczny rekord (52.3 w styczniu), ale poprawa od majowego dołka (47.7) jest dość wyraźna. W końcu mamy PMI **Indii**, który zyskał 2 pkt i osiągając poziom 54.4 pkt jest obecnie wśród najwyższych wyników od połowy 2012 r. W Azji jedynie rozczarowały kraje ASEAN, na czele z **Indonezją**, gdzie PMI spadł o 2 pkt do 48.7.

Największe gospodarki Azji pokazały skalę poprawy porównywalną z tą w Europie i amerykańskim PMI przemysłu. W efekcie **globalny indeks PMI przemysłu** wzrósł o 1 pkt do 52.0 i jest najwyższe od dwóch lat.

5. **Świat – indeksy PMI usług za październik:** tutaj nie mieliśmy aż tak szerokiej poprawy jak na indeksach przemysłowych, ale raporty były raczej budujące. Dzięki poprawie PMI usług w USA (54.8 z 52.3), strefie euro (52.8 z 52.2), Chinach (52.4 z 52.0) i Japonii (50.5 z 48.2) **globalny indeks PMI usług** wzrósł do 53.2 pkt z 51.6 i jest najwyższe w tym roku. Łącznie z PMI przemysłu wskazuje więc na przyspieszające momentum w światowej gospodarce na początku IV kwartału.

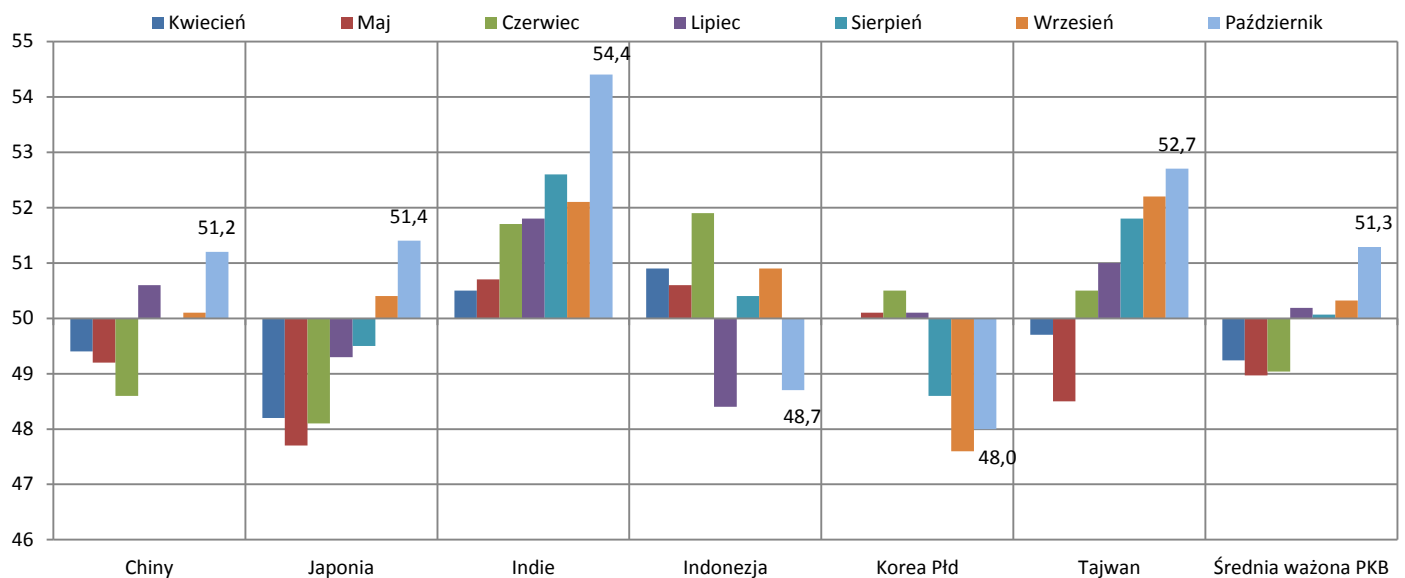
Wykres 1. Europa.

Indeksy PMI przemysłu. Źródło: Markit, Macronext, Bloomberg.

Wykres 2. Azja.

Indeksy PMI przemysłu. Źródło: Markit, Macronext, Bloomberg.

Wykres 3. Świat.

Indeksy PMI usług. Źródło: Markit, Macronext, Bloomberg.

